

Sygn. akt V Pz 14/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Legnicy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Jacek Wilga

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2015 roku *w Legnicy*

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. N.

przeciwko (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o wynagrodzenie za pracę

na skutek zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Rejonowego w Lubinie IV Wydział Pracy

z dnia 20 stycznia 2015 roku

sygn. akt IV P 283/14

postanawia

- oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy w Lubinie oddalił wniosek (...)Sp. z o.o. w G. o zwolnienie od kosztów sądowych.

Wskazał na treść art. 102 uksc zgodnie z którą Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

W ocenie Sądu Rejonowego wniosek zasługiwał na oddalenie z uwagi na niewykazanie istnienia wynikającej z powyższego przepisu przesłanki zwolnienia. Wniosek swój strona pozwana uzasadniła bowiem w sposób bardzo lakoniczny, nie przedkładając żadnych dokumentów obrazujących jej sytuację finansową. Wniosek w formie w jakiej został złożony nie pozwala na dokonanie oceny sytuacji majątkowej strony – co jest równoznaczne z niewykazaniem braku dostatecznych środków na uiszczenie kosztów.

W ocenie Sądu, nieudokumentowanie wniosku o zwolnienie przez osobę prawną, nie uzasadnia zastosowania w takim przypadku art. 130 kpc, albowiem nie jest to brak formalny podlegający uzupełnieniu w trybie cyt. przepisu. Podmiot, który domaga się zwolnienia od kosztów musi dołożyć określonych przez przepisy aktów staranności, aby w sposób należyty wykazać swoją trudną sytuację finansową. (vide uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2001r., ICz 142/01, Lex 1169287).

Postanowienie powyższe zaskarżyła zażaleniem strona pozwana domagając się jego zmiany poprzez zwolnienie jej od kosztów albo uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania jako wydanego przedwcześnie.

W uzasadnieniu strona skarżąca podniosła, iż błędnie Sąd I instancji uznał, że niedołączenie do wniosku o zwolnienie dokumentów uzasadniających wnioski nie jest brakiem formalnym pisma procesowego.

Jej zdaniem aktualnie, zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze, istnieje pogląd, iż przedmiotowy wniosek jest pismem procesowym i z tego względu jego prawidłowość winna być oceniana przez pryzmat art. 126 kpc (a w szczególności §1 pkt 3 tego artykułu) – np. Katarzyna Gonera LexPolonica 2014.

Wobec powyższego, w niniejszej sytuacji, Przewodniczący powinien, w trybie art. 130 §1 kpc, wydać zarządzenie i wezwać pozwanego do przedłożenia stosownej dokumentacji (a tego nie uczynił).

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie nie jest uzasadnione.

Wynikające z uregulowania ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (tj. Dz. Ust. 2014 poz. 1025) zasady zwalniania osób fizycznych i osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną są odmienne.

Zwolnienie od kosztów osoby prawnej obwarowane jest większymi rygorami niż zwolnienie osoby fizycznej. Musi ona udowodnić, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Nie wystarczy zatem złożenie oświadczenia o braku środków na pokrycie kosztów sądowych lecz konieczne jest udowodnienie tej okoliczności. Przepis art. 103 u.k.s.c. nie uznaje bowiem, w odróżnieniu od przepisu art 102 §2 dotyczącego zwolnienia od kosztów osoby fizycznej, nieudokumentowania lub nienależytego udokumentowania wniosku przez osobę prawną za brak formalny podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c. Osoba prawna może zaś brak środków wykazać wszelkimi dostępnymi dowodami, jednak podstawowe znaczenie mają w tym zakresie dokumenty. Inicjatywa dowodowa ciąży na stronie, która domaga się zwolnienia. Tymczasem żadne dowody na okoliczność braku możliwości ponoszenia przez stronę pozwaną kosztów sądowych nie zostały przedstawione. Sąd Rejonowy oddalił wniosek skarżącego, właśnie z uwagi na brak jakichkolwiek dokumentów, które umożliwiłyby analizę jego sytuacji finansowej. Nie zostały one załączone także do zażalenia, pomimo wyraźnego zaakcentowania konieczności ich przedstawienia w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Wobec powyższego w dalszym ciągu jest wyłączona możliwość oceny stanu majątkowego wnioskodawcy.

Przedstawiony w zażaleniu pogląd SSN Katarzyny Gonery jest jednym z możliwych do przyjęcia przy interpretacji stanu faktycznego sprawy. Możliwość również odmiennej interpretacji (zgodnej z dokonaną przez Sąd I instancji) dostrzegła sama SSN Katarzyna Gonera stwierdzając, iż nieprzedstawienie przez osobę prawną we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych jakichkolwiek dowodów wskazujących brak środków na pokrycie kosztów może też stanowić podstawę oddalenia wniosku o zwolnienie jako nieuzasadnionego (por. teza 7 komentarza do art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Lexis Nexis Warszawa 2007 strona 415).

Sąd II instancji podziela drugi z zaprezentowanych poglądów, który wbrew stanowisku strony pozwanej, reprezentowany jest także w aktualnej judykaturze (por. postanowienie S.A. w Poznaniu z dnia 30 maja 2014 roku, I ACz 860/14).

Mając powyższe na uwadze zażalenie jako niezasadne oddalono na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 §2 kpc.